

Konsolidovaná výroční správa

Obce Letanovce

za rok 2023

.....

starosta obce

Obsah

1. Úvodné slovo starostu obce	4
2. Identifikačné údaje obce	4
3. Organizačná štruktúra obce a identifikácia vedúcich predstaviteľov	4
4. Poslanie, vízie, ciele.....	5
5. Základná charakteristika konsolidovaného celku	6
5.1. Geografické údaje	6
5.2. Demografické údaje	7
5.3. Ekonomické údaje.....	7
5.4. Symboly obce.....	7
5.5. Logo obce.....	8
5.6. História obce	8
5.7. Pamiatky	10
5.8. Významné osobnosti obce	12
6. Plnenie úloh obce (prenesené kompetencie, originálne kompetencie)	16
6.1. Výchova a vzdelávanie	17
6.2. Zdravotníctvo	17
6.3. Sociálne zabezpečenie	17
6.4. Kultúra	18
6.5. Hospodárstvo	18
7. Informácia o vývoji obce z pohľadu rozpočtovníctva.....	19
7.1. Plnenie príjmov a čerpanie výdavkov za rok 2023	19
7.2. Prebytok/schodok rozpočtového hospodárenia za rok 2023.....	20
7.3. Rozpočet na roky 2024 - 2026	21
8. Informácia o vývoji obce z pohľadu účtovníctva za materskú účtovnú jednotku a konsolidovaný celok.....	21
8.1. Majetok	21
8.2. Zdroje krytia.....	22
8.3. Pohľadávky	24
8.4. Záväzky.....	25
9. Hospodársky výsledok za 2023 - vývoj nákladov a výnosov za materskú účtovnú jednotku a konsolidovaný celok.....	25
10. Ostatné dôležité informácie.....	28

10.1.	Prijaté granty a transfery	28
10.2.	Poskytnuté dotácie.....	29
10.3.	Významné investičné akcie v roku 2023.....	29
10.4.	Predpokladaný budúci vývoj činnosti	30
10.5.	Udalosti osobitného významu po skončení účtovného obdobia	30
10.6.	Významné riziká a neistoty, ktorým je účtovná jednotka vystavená	30

1. Úvodné slovo starostu obce

Vážení spoluobčania,

Konsolidovaná výročná správa obce Letanovce za rok 2023 poskytuje ucelený prehľad činnosti obce, dosiahnuté výsledky a zároveň aj zámery pre nasledujúce obdobie.

Počas celého roka sme zabezpečovali riadny chod obce. Oceňujem pracovné nasadenie zamestnancov obce a rovnako tiež poslancov obecného zastupiteľstva. Moja vďaka patrí aj všetkým občanom, ktorí svojimi aktivitami prispievajú k zveľadovaniu obce.

2. Identifikačné údaje obce

Názov: Obec Letanovce

Sídlo: Slov. raja 66/55, 053 13 Letanovce

IČO: 00329304

Štatutárny orgán obce: Slavomír Zahornadský

Telefón: +421 53 4299 517

+421 907 922 064

e-mail: starosta@letanovce.sk

Webová stránka: www.letanovce.sk

3. Organizačná štruktúra obce a identifikácia vedúcich predstaviteľov

Obecný úrad:

Starosta obce: Slavomír Zahornadský

Zástupca starostu obce: Mgr. Zuzana Lesňáková

Prednosta obecného úradu: Mgr. Nikola Fulková

Hlavný kontrolór obce: Ing. Veronika Hoffmann

Obecné zastupiteľstvo: 9 poslancov

OZ má zriadené na rok 2023 komisie:

Finančná komisia

Komisia stavebná, cestovného ruchu a životného prostredia

Komisia sociálna a bytová

Komisia športu a mládeže

Komisia v zmysle Ústavného zákona č. 357/2004 Z.z. o ochrane verejného záujmu pri výkone funkcií verejných funkcionárov

Kultúrna komisia

Obecný úrad

Je výkonným orgánom obecného zastupiteľstva a starostu obce, zabezpečuje organizačné a administratívne činnosti. Prácu obecného úradu organizuje starosta obce.

Obecný úrad: Mgr. Nikola Fulková – prednosta obecného úradu , 10 pracovníkov, 1 pracovník 40% úväzku, 1 pracovník 30 % úväzku – od 9.9.2021

Kancelária Strelník: Mgr. Zuzana Hanuščáková – vedúci zamestnanec bytového hospodárstva a sociálnych pracovníkov, 1 TSP a 2 TP .

Materská škola : Mgr. Žofia Vrončová – riaditeľka MŠ, 8 pracovníkov (4 pracovníci od 1.1.2021, 3 pracovníci od 1.9.2021, 1 pracovník od 1.11.2021)

Školská jedáleň: Bc. Mariana Frankovičová – vedúca školskej jedálne, 5 pracovníkov

Miestna občianska poriadková služba: 8 členov k 31.1.2023 a 3 pracovníci k 31.12.2023

„Zvýšenie zamestnanosti a zamestnateľnosti ľudí žijúcich v lokalitách s prítomnosťou MRK realizáciou obnovy kultúrneho dedičstva“ skrátený názov **NP Ľudia a hrady** : 7 pracovníkov

Rozpočtové organizácie : obec nemá zriadené

Príspevkové organizácie : obec nemá zriadené

Neziskové organizácie : obec nemá zriadené

Obchodné spoločnosti založené obcou :

Názov: Kláštorský Letanovce s.r.o.

Sídlo: Slovenského raja 55, 053 15 Letanovce

Štatutárny orgán: Trojan Štefan, Ing. Vronč Ján, Mgr. Toporcer Pavol

Vklad do základného imania: 50 000,00 €

Percentuálne podiely: 100%

Podiel na hlasovacích právach: 100%

Predmet činnosti: predaj tovaru maloobchod a veľkoobchod, pohostinská činnosť a výroba hotových jedál, poskytovanie služieb rýchleho občerstvenia

IČO: 52 443 892

Telefón: 0910 402 401

e-mail: klasterisko@letanovce.sk

Hodnota majetku: 135 182,00 €

Výška vlastného imania: 121 417,00 €

Výsledok hospodárenia : 30 145,00,00 €

4. Poslanie, vízie, ciele

Poslanie obce:

Starostlivosť o všestranný rozvoj obce a obyvateľov žijúcich na jej území.

Vízie obce:

Obec Letanovce v dlhodobom horizonte chce zabezpečiť plnohodnotný a zdravý život pre všetky kategórie svojich obyvateľov. Vzhľadom k svojej polohe má predpoklady stať sa atraktívnou obcou v oblasti CR, ktorá cieľavedomým rozvojom môže zabezpečiť ekonomický rast.

Ciele obce:

- Využitie potenciálu obce v prospech zvyšovania úrovne života v nej.
- Zvýšenie konkurencieschopnosti v oblasti CR (založenie obecnej s.r.o.).
- Podpora a ochrana ŽP – zvyšovanie environmentálneho povedomia, ekonomické využívanie zdrojov energie, prispôsobovanie sa zmenám klímy a pod..
- Vytváranie podmienok pre trvalo udržateľný rozvoj obce.
- Vytváranie podmienok pre individuálnu bytovú výstavbu, a tým zabezpečenie rastu počtu obyvateľov.
- Zachovávanie a podpora občianskych, kresťanských a rodinných tradícií v obci.
- Zvyšovanie záujmu občanov o dianie v obci.

5. Základná charakteristika konsolidovaného celku

Obec je samostatný územný samosprávny a správny celok Slovenskej republiky. Obec je právnickou osobou, ktorá samostatne hospodári s vlastným majetkom a s vlastnými príjmami. Základnou úlohou obce pri výkone samosprávy je starostlivosť o všestranný rozvoj jej územia a o potreby jej obyvateľov.

5.1. Geografické údaje

Geografická poloha obce : Letanovce ležia v západnej časti Hornádskej kotliny prevažne na brehoch potoka Brusník a na severných svahoch Slovenského raja. Nadmorská výška v strede obce je 511 m n. m., v chotári 500 - 1058 m n. m. Severnú časť chotára s jednotvárnym povrchom zaberá Hornádska kotlina z pieskovcovo-ílovcového súvrstvia treťohorného flyšu, južnú s pestrým a silne členitým povrchom Slovenského Rudohoria z druhohorných vápencov. Priemerná ročná teplota je 6 °C, ročný úhrn zrážok okolo 600 - 700 mm. Chotár odvodňuje rieka Hornád s potokmi Brusník a Sihot'. Odlesnená kotlinová pahorkatina má hnedé lesné pôdy, južná časť má smrekové lesy s prímiesou buka a jedle. Na vápencových bralách rastie vzácne rastlinstvo chránenej krajinej oblasti Slovenského Raja, na plošine Glac je Medvedia jaskyňa.

Súradnice: 48° 58' 46.92" N, 20° 28' 1.2" E (48.9797°, 20.467°)

Susedné mestá a obce : Arnutovce, Hrabušice, Spišské Tomášovce, Spišský Štvrtok

Celková rozloha obce : 21 380 082 m² , 21,38 km² (2138 ha)

Nadmorská výška : 511 m n. m.

5.2. Demografické údaje

Hustota a počet obyvateľov : 105,85 obyv./ km² a 2 263 obyvateľov k 31.12.2022

Hustota a počet obyvateľov : 106,50 obyv./ km² a 2 277 obyvateľov k 31.12.2023

Z uvedených údajov vidieť, že došlo k nárastu počtu obyvateľov obce oproti roku 2022.

5.3. Ekonomické údaje

Miera nezamestnanosti v okrese k 31.12.2023: 8,76 % , čo je oproti roku 2022 nárast 0,05%.

Nezamestnanosť naďalej klesá, čo má priaznivý vplyv na vývoj ekonomiky.

5.4. Symboly obce

Erb obce :

Vychádza z historického pečatidla z roku 1603. Tvorí ho modrý štít, v ňom na zlatom tróne sediaci červeno odetá a zlato korunovaná kráľovná s dieťaťom zavineným do striebornej zavinovačky so zlatým povojníkom. Bol prijatý dňa 15. 5. 1992 uznesením č. 14/1992 a je zapísaný v Heraldickom registri Slovenskej republiky pod signatúrou L-15/92. Jeho návrh vytvoril Ivan Chalupecký.

Vlajka obce :

Vlajka obce pozostáva zo štyroch pozdĺžnych pruhov vo farbách zlatej, modrej, bielej a červenej. Pomer jej strán je 3:2 a ukončená je tromi cípmi, t.j. dvoma zostrihmi, siahajúcimi do tretiny listu vlajky.

Pečať obce :

Pečať obce Letanovce predstavuje kruh, v ktorom je erb obce Letanovce s rubopisom **OBEC LETANOVCE**. Rubopis lemuje hornú a dolnú vnútornú líniu kruhu. Pečať má priemer 35 mm, čo je v súlade s domácimi zvyklosťami a predpismi o používaní pečiatok s obecnými symbolmi.

5.5. Logo obce

Obec Letanovce okrem svojich symbolov nemá logo obce.

5.6. História obce

Je to jedna z veľmi starých obcí Spiša. Veď v jej blízkom okolí bolo pomerne husté praveké osídlenie veľkého významu. Akiste preto sa Letanovce dostávajú, zdá sa, že už v 12. storočí, medzi obce patriace k hradnému panstvu Spiš. Pozornosť sa na Letanovce obrátila po odchode Tatárov z toho dôvodu, že skaly v ich chotári pomohli zachrániť pred Tatármi značnú časť obyvateľstva Spiša. Preto, keď kráľ Belo IV. dával do poriadku pozemkové vlastníctvo na Spiši, daroval Cirkví, teda konkrétne spišskému prepoštovi a kostolu sv. Martina na Spiši viaceré územia, medzi nimi nedostavaný Marcelov hrad (Zelená hora a obce Letanovce a Arnutovce). Stalo sa to 7. októbra 1250. To je aj najstaršia zmienka o Letanovciach, ktorá sa zachovala na pergamene a ňou Letanovce vstupujú do histórie. Odvtedy sa Letanovce často spomínajú, obyčajne v súvislosti s majetkovými transakciami alebo spormi. Tá istá listina bola potvrdená ešte v rokoch 1269, 1278 i 1279. Prečo bolo treba toľkokrát prehlásiť kráľovskú listinu z roku 1250 za platnú? Pretože v tomto období sa vytvárali spišské mestá, založené na základe výsad nemeckých hostí. Susedným mestom Letanoviec boli Hrabušice, ktoré po stáročia zazerali na letanovský chotár. Susedmi Letanoviec boli aj kopijnícke obce, ktoré sa tiež dotvárali. V susedstve bolo aj pomerne veľké Štiavnické opátstvo cistercitov. Bohatstvo lesov a chotára by sa každému boli hodili. V roku 1281 nastáva vo vlastníctve Letanoviec zmena, ktorá potom ostala v platnosti niekoľko storočí. Spišský prepošt Mutimír daroval polovicu dôchodkov z Letanoviec a Arnutoviec Spišskej kapitule. Tak sa o vlastníctvo Letanoviec rozdelili prepošt s kapitulou.

Významnou udalosťou pre Letanovce bolo rozhodnutie spišského prepošta zavolať na Kláštorskú kartuziánov, aby si tam postavili kláštor, na pamiatku záchranu Spišiakov pred Tatármi. V súvislosti s tým, daroval spišský prepošt, biskup Jakub, dňa 19. januára 1299 svoju časť Letanoviec kartuziánom, aby mali z čoho žiť. Kartuziáni sa o svoje majetky vzorne starali a zo vzťahu medzi nimi a Letanovcami sa nezachovali žiadne spory. Horšie to však bolo so susedmi. Pomerne rozsiahly letanovský chotár poskytoval možnosti zriaďovania osád rôznym ľuďom. Tak okolo polovice 14. storočia tu vznikla osada Zachmar, potom ďalšia osada Janusova dedina, ktoré si postavili zrejme spišskí kopijníci. V sporoch medzi nimi a kapitulou zvíťazila posledná a čierni užívatelia pozemkov museli ustúpiť. Čoskoro však vznikali o chotár alebo jeho časti aj prudké spory s Hrabušicami a ich pánmi Turzovcami a neskôr Csákyovcami. Tie spory sa tiahli cez stáročia. Spory vznikali aj s ostatnými susednými dedinami a neraz ich sprevádzali aj násilnosti. Spory sa zintenzívnili najmä po zániku kláštora na Kláštorsku okolo polovice 16. storočia.

Podrobný vývoj obce je na základe prameňov ťažké rekonštruovať. Vieme však, že v roku 1603 mali Letanovce 24 domov. Vzhľadom na okolité obce, ktoré mávali väčšinou len do 15 domov, to

bolo veľa. V tej dobe však vzniklo aj Bočkajovo povstanie, ktoré bolo silne namierené proti katolíckej cirkvi. Bočkajovci preto v roku 1604 nevyplienili len Spišskú Kapitulú, ale aj jej obce, medzi nimi Letanovce. Po vyplienení ich vypálili. V roku 1605 obec vykazuje len 4 celé domy, 17 bolo zhorených. Čiastočne alebo úplne vypálené boli aj obce Spišský Štvrtok, Arnutovce, Iliášovce, Smižany, Dravce, Uloža a iné. K tomu ešte neustále pokračovali spory o časti chotára s Hrabušicami, ktoré sa skončili dohodou len v roku 1759. Aj ďalšie roky 17. storočia znamenali pre obyvateľstvo mnoho utrpenia. Až v 18. storočí sa obec začína zotavovať. Má okolo 24 sedliackych gruntov, tvorených celou alebo polovičnou usadlosťou, pomerne menší počet želiarov. Majitelia si zriaďujú majer, je tu mlyn a pivovar. Obyvatelia okrem prác v lesoch sa živia hlavne poľnohospodárstvom a známa bola aj výrobná ľanového oleja. V roku 1870 mala obec 737 obyvateľov. Ich počet však začal klesať, pretože mnohí sa vysťahovali do Ameriky. Takže až koncom storočia sa ich počet priblížil k 700. V roku 1921 tu bolo 155 domov so 731 obyvateľmi. Počet obyvateľov však začal stúpať, v roku 1948 ich už bolo 1092, neskôr takmer 1 500.

Ústrednou budovou každej slovenskej dediny je kostol. Letanovský kostol bol postavený ešte v období románskom okolo polovice 13. storočia. V 14. storočí bol zväčšený a v 18. storočí zbarokizovaný. Zo starších epoch sa zachovalo len niekoľko detailov, barokový a gotický portál. Interiér je zariadený moderne, ale zachovali sa barokové obrazy i krucifix z 18. storočia. Prepoštvstvo, neskôr biskupstvo i kapitula, v nemalej miere ovplyvňovali aj kultúrnu úroveň obce. A to nielen starostlivosťou o školu, ale aj tým, že mnohým nadaným obyvateľom umožnili ďalšie štúdiá. Preto z Letanoviec vyšlo viac kultúrnych osobností, najmä kňazov. Spomeňme len napr. spisovateľa historických románov, básnika i skladateľa duchovných piesní **Jozefa Cehuľu**, školského brata profesora **Jozefa Alojza Vronča**, významného pedagóga, metodika, historika a spisovateľa. Tu sa tiež narodil historik **Emil Jurkovich**. Všetci sa radi priznávali k rodnej obci a mnohí z nich odpočívajú aj na tunajšom cintoríne.

Genéza názvu obce

Odvođený od slova *leten* vo význame "priestor dôvery", miesto, ktorému možno dôverovať hlavne v čase nebezpečenstva ako miestu ochrany. Názov zrejme motivovaný miestom chráneným skalami, kde sa podľa tradície pred Tatármi ukrývali obyvatelia blízkej obce. Výklad má oporu v historických záznamoch obce v podobe názvov *Lapis Refugii* (1291), *Locus Refugii seu Letenkew*, *Letonkew* (1319) vo voľnom preklade skalné miesto, kde sa ľudia z okolia ukrývali pred hrozbou nebezpečenstva. Na začiatku 14. stor. v priestore skaly útočiska vznikol kláštor, ktorého úlohou iste bolo v čase nebezpečenstva poskytovať ochranu a zachovať kresťanské obrady na území obsadenom tatárskym vojskom. Živým svedectvom o existencii kláštora je pri obci miestny názov Kláštorisko. V prepise paralelné záznamy z roku 1319 *Letenkew* a *Letonkew*, v prepise *Letenkő* a *Letankő* naznačujú, že v stredoveku skala útočiska i obec mali dva názvy. *Letenkő* čiže z maďar. *-kő* kameň, skala v spojení s domácim *Leten* odvođené od slova *leten* dôverný a *Letankő*, čiže z maďar. *-kő* v spojení s domácim *Letan* utvoreným zo slova *letanie* (z lat. *letania* i *litania*) pobožnosť s prosbami o záchranu, o pomoc Božích bytostí. Zaužíval sa názov utvorený od *Letan-* s príponou *-ovce* v podobe Letanovce.

- 1250 - Lethon
- 1280 - Letun

- 1299 - Lapis Refugii
- 1307 - Lapis Leton, Letong
- 1319 - Locus Refugii seu Letenkew, Letonkew
- 1773 - Letanowcze (slovensky)
- 1786 - Letanowce, maďarsky: Letánfalva, nemecky: Lettensdorf
- dnes - Letanovce

5.7. Pamiatky

Kostol Všetkých svätých

V centre obce sa nachádza pôvodne románsko-gotický rímskokatolícky kostol Všetkých svätých. Jeho najstaršie časti pochádzajú z druhej polovice 13. storočia. Pôvodný architektonický

charakter si však nezachoval. V 18. storočí bol barokizovaný a baroko s klasicizmom tu dnes prevládajú.

Pamiatkový úrad v súpise nehnuteľných kultúrnych pamiatok uvádza dobu vzniku kostola v päťdesiatych rokoch 13. storočia. Ide zrejme o chybu, pretože povolenie na výstavbu kostola v Letanovciach vydal kráľ Ladislav IV. až v roku 1280. Povolenie získal rod Zéckyovcov s odôvodnením, že obec môže mať vlastný kostol, keďže najbližší v Spišskom Štvrtku je jednu míľu ďaleko. Na

mieste, kde letanovský kostol začali stavať, stála len kamenná gotická veža. Nevieme však, či mala veža sakrálny charakter (pravdepodobne nie), alebo išlo o stavbu na pozorovanie okolia, aké sa v časoch po ukončení tatárskych vpádov stavali na viacerých miestach. Prvý historický opis kostola prítomnosť veže neuvádza, vedľa kostolnej lode stála samostatná drevená zvonica. Je však pravdepodobné, že časť múrov spomínanej staršej veže tvorí súčasť stavby chrámu.

Interiér kostola

Najstaršou časťou kostola je Boží hrob, nad ktorým sa zachoval pôvodný románsky portál. V podveží môžete vidieť plastiku Kristus na kríži z 19. storočia. V lodi sa nachádzajú dva obrazy Jozefa Hanulu z konca 19. storočia. V bočnej lodi nad južným vchodom je to olejomalba Všetichsvätých, ktorá bola pôvodne oltárnym obrazom. Veľká olejomalba Ukrižovaného nie je bežne viditeľná, pretože sa vystavuje len v čase pôstu.

Kostol Všetkých svätých je farský, čiže fara sa nachádza priamo v obci. Býva otvorený len počas bohoslužieb.

Kaplnka Panny Márie

Pri kostole sa nachádza novovybudovaná kaplnka Panny Márie. Pôvodne to bola kaplnka svätého Jána, ale z dôvodu krádeže sochy svätého Jána sa obec rozhodla prebudovať kaplnku a zasvätiť ju Panne Márii.

Kaplnka svätého Cyrila a Metoda

Za obcou v blízkosti železničnej stanice sa nachádza kaplnka svätého Cyrila a Metoda. Túto kaplnku dal na pamiatku postaviť p. Jozef Dávid v roku 1940.

Kartuziánsky most

Jediný kamenný most, ktorý sa klenie nad Hornádom v oblasti Slovenského raja je kartuziánsky most. Nachádza sa v oblasti Letanovský mlyn medzi vrchmi Majerská a Čertova sihoť. Cez most prechádza červená turistická značka vedúca z Letanoviec na Kláštorisko a modrá turistická značka, ktorá smeruje z Podlesku cez Prielom Hornádu pod Tomášovský výhľad. Súčasný kartuziánsky most nie je pôvodný, ktorý tu kartuziáni postavili údajne v 15. storočí. Pôvodný most síce päť storočí prežil, ale osudnou sa mu stala II. svetová vojna. Bolo to 13. októbra 1944, keď sa Nemci rozhodli dobyť Kláštorisko, kde sídlila jedna z partizánskych skupín. Kláštorisko aj dobyli, tamojšiu chatu vypálili a zajali dvoch partizánov. Nakoniec vyhodili do povetria aj starý kamenný most, aby sťažili prípadné prieniky partizánov do obce.

Po II. svetovej vojne bol na mieste starého kamenného mosta postavený most iný. V roku 1995 nechal Urbariát Letanovce znovu postaviť presnú kópiu stredovekého mosta.

Symbolický cintorín

Cintorín je situovaný v srdci Slovenského raja na lúčnej poľane Kláštorská v bezprostrednej blízkosti ruín stredovekej kaplnky. Kaplnka pre počestných pochádza z roku 1492.

Je to samostatný objekt ležiaci mimo čiastočne zrekonštruovaných ruín známejšieho kartuziánskeho kláštora. Prvá pietna spomienka na obeť Slovenského raja a osobnosti sa uskutočnila v roku 2010 spolu s omšou a vysvätením základného kameňa - dreveného umeleckého diela "Božie muky".

Je to exteriérová galéria drevených umeleckých diel mladých autorov zo Spiša, v súčasnosti je v zozname obetí viac ako 70 mien, najstaršia obeť je z roku 1909. Na zozname osobností, ktoré sa pričínili rôznym spôsobom o rozvoj a fungovanie Národného parku Slovenský raj, je v súčasnosti viac ako 20 mien. Samostatne stojace sochy v okolí kaplnky slúžia na osadzovanie tabuliek.

Symbolický cintorín vznikol neúnavnou snahou ľudí z Horskej záchranej služby Slovenský raj, Klubu seniorov Horskej služby na Slovensku, Národného parku

Slovenský raj a Asociácii horských sprievodcov. Hlavným iniciátorom založenia symbolického cintorína bol Ing. Vladimír Mucha. V súčasnosti sa na cintoríne nachádza viac ako 15 drevených sôch.

Pietne spomienky so svätou omšou sa pri symbolickom cintoríne konajú vždy v sobotu dva týždne pred sviatkom všetkých svätých.

5.8. Významné osobnosti obce

Maroš Madačov (6. 6. 1912, Východná - 4. 11. 1980, Ružomberok)

Katolícky kňaz, spisovateľ, prekladateľ, národopisný bádateľ, vlastným menom Martin Števček, sa narodil 6. júna 1912 v roľníckej rodine v obci Východná. Nie je teda letanovským rodákom, ale patrí k osobnostiam, ktoré sa veľkou mierou podieľali na živote a dianí v našej farnosti. Študoval na gymnáziu v Liptovskom Mikuláši a Levoči, teológiu študoval v Spišskej Kapitule. Za kňaza bol vysvätený 29. júna 1936. Po vysviacke v roku 1936 prichádza do Letanoviec ako kaplán a túto funkciu vykonával až do roku 1943. Neskôr pôsobil ako kaplán aj v Námestove, Poprade, Hnilčíku, Kežmarku a Hrabušiciach. Bol správcom fary v Ružomberku a farárom v Hubovej.

Je autorom publikácií Rok v Slovenskom raji, Pri vianočnom stromčeku, Detský rok v Slovenskom raji, Študenti na slovíčko, Šťastné deti, Vitaj, Ježiško, Zblízka i zďaleka a Svätica s ružami.

Počas pôsobenia v Letanovciach sa venoval fotografovaniu a filmovaniu. Zdokumentoval a predstavil tradičný spôsob života ako aj tradičné zvykoslovie dedinčanov nielen počas roka, ale aj v rámci rozličných rodinných, cirkevných obradov, sviatkov a slávností. Zachovalo sa okolo 600 fotonegátívov a asi 130 minút 8mm filmových dokumentov. Zomrel 4. novembra 1980 v Ružomberku.

Pri výročí nedožitého 85 narodenín Maroša Madačova a pri pripomenutí 750 rokov od prvej písomnej správy o obci Letanovce (1250), bola vydaná obrazová publikácia Letanovce odkaz Maroša Madačova, ktorá je najcelistvejším a najzasvätenejším obrazom o živote Letanovčanov.

Ján Bendík (14. 9. 1899, Letanovce - 14. 9. 1987, Prievidza)

Narodil sa v roku 1899 v Letanovciach (dom č. 10) v chudobnej roľníckej rodine. Rannú mladosť prežil v rodnej obci, kde skončil päť tried ľudovej školy. Potom navštevoval gymnázium v Spišskej Novej Vsi, ktoré neukončil. Stredoškolské štúdiá ukončil až v rokoch 1918 - 1919 v Košiciach. Potom odišiel študovať teológiu do Spišskej Kapituly, ktorú taktiež neukončil. Tu sa prvýkrát stretáva so spišskými historikmi, ktorí svoj punc vstúpili aj jemu. Po zanechaní štúdiá v spišskom seminári odišiel za notárskeho praktikanta do Krušetnice, odkiaľ bol po jednoročnom praktikovaní pridelený na notársky náukobeh do Martina. Po skončení notárčil na južnom Slovensku až do roku 1925, odkiaľ prešiel do Prievidze, kde pracoval na vidieckom obvodnom notárskom úrade. V roku 1950 boli tieto úrady zrušené, a tým bol pridelený na tamojší ONV, odkiaľ bol prepustený. Ako notár žil s ľudom, poznal jeho národnú, sociálnu i hospodársku porobu, ktorá mu do ruky vtlačila ostré pero, ktorým prispieval do stĺpcov vtedajších novín.

Jeho špeciálnym odborom sú dejiny požiarnictva. Prvý raz sa do styku s nimi dostáva počas pôsobenia v Hronskej Kamenici, a následne v Prievidzi, kde bol členom a funkcionárom Okresnej požiarnickej organizácie. V Martine bol poverený redigovaním časopisu Hasičské listy. Vtedy napísal aj Krátke dejiny Zemskej hasičskej jednoty na Slovensku, ktoré vyšli v pamätnici Bratislavské hasičstvo 1867 - 1957. V roku 1935 spracoval spolu s Dušanom Šulcom Hasičskú ročenku hasičstva na Slovensku na rok 1936. Roku 1940 spolu s V. Smetanom vydávajú knihu Motorová striekačka. Od A. Parmu preložil brožúru Dymové masky. Z príležitosti

jubilea dobrovoľného hasičského zboru v Prievidzi napísal Päťdesiat rokov prievidzského dobrovoľného hasičského zboru. Pozornosť si zasluhuje aj spracovanie Bibliografie požiarnej ochrany na Slovensku, ďalej Požiarna ochrana na hornej Nitre ako aj štúdia týkajúca sa Spiša.

Ján Bendík v bádateľskom zanítení nešetril silami. Prešiel skoro každý historický objekt, každé pamätné miesto, najmä v okolí rodného kraja. Bol to človek veľmi skromný a ako sám vyslovil: *"žil som a pracoval som, aby som mohol žiť"*.

Zomrel v roku 1987 v Prievidzi, kde je aj pochovaný. Po revolúcii sa na jeho počesť pomenovala jedna z prievidzských ulíc ako Ulica Jána Bendíka.

Jozef Cehuľa (3. 3. 1898, Letanovce - 5. 6. 1986, Matilda Huta)

Narodil sa v roku 1898 v Letanovciach. Gymnázium navštevoval v Levoči a Rožňave. Po maturite narukoval do dôstojníckej školy v Košiciach (1916), odvelili ho na front. V Taliansku padol do zajatia a mal byť popravený. Pred popravou mu vypadol z vrecka ruženec, a to ho zachránilo. V roku 1919 sa vrátil zo zajatia. Prihlásil sa do spišského seminára. Po prvom ročníku požiadal o možnosť skúškami postúpiť do tretieho ročníka. Dňa 29.6.1922 ho vysvätili za kňaza. Stal sa kaplánom v Kežmarku, od roku 1926 administrátorom farnosti v Liptovskej Osade, kde bol prvý kostol československej cirkvi. Pokúsil sa naprávať rozhárané pomery a vďaka nemu sa viacero zablúdilcov vrátilo do Cirkvi. V roku 1932 sa zriekol farnosti a stal sa kaplánom v Levoči. Od roku 1935 pôsobil ako farár v Harichovciach.

Biskup Ján Vojtašák ho roku 1948 vymenoval za vikára (tajného). V januári 1953 ho zaistili, mučili a odsúdili na dvanásť rokov väzenia. V roku 1960 bol prepustený na slobodu, žil u brata v Harichovciach, pričom ho ustavične sledovali. V roku 1971 sa stal duchovným správcom rehoľných sestier v Charitnom domove v Novej Ľubovni, potom v Kalinove (okr. Medzilaborce), napokon v Ústave pre duševne choré deti v Matilda Hute pri Gelnici, kde zomrel. Pochovaný je v rodných Letanovciach.

Literárne začal pracovať už v roku 1923. Bol veľmi plodným literátom. V roku 1940 pôsobil ako redaktor Tatranských hlasov. Knižne vydal päť diel. Prispieval do časopisov: kalendár Pútnik svätovojtešský, Kráľovná mája, Kráľovná sv. Ruženca, Kultúra, Nová práca, Pútnik, Rozvoj, Slovák, Slovenský národ, Spišské hlasy, Svätá rodina, Svojina, Tatranské hlasy, Tatranský Orol (spolu 170 príspevkov). V Štátnom oblastnom archíve v Levoči sa od neho nachádza 7 rukopisov románov, 10 básní, 83 noviel, 8 divadelných hier, 12 historických štúdií a rôzne iné diela.

Emil Jurkovich (2. 12. 1857, Letanovce - 4. 8. 1936, Budapešť)

Bol to historik, stredoškolský profesor. Narodil sa v roku 1857 v Letanovciach, dnes v zbúranej horárni. Študoval na gymnázium v Levoči, Rožňave, Oradei. V rokoch 1876 - 1879 študoval teológiu v Spišskej Kapitule a vo Viedni, v rokoch 1879 - 1881 klasickú filológiu na univerzite v Budapešti. V roku 1882 - 1903 bol profesorom klasického gymnázia v Banskej Bystrici, 1903 - 1905 v Oradei, neskôr riaditeľ gymnázia (1905 - 1906) a školský inšpektor (1906 - 1919) v Banskej Bystrici.

V roku 1883 spoluzakladateľ týždenníka Zólyomgyei Lapok a v roku 1888 Besztercebánya és Vidéke, do ktorých prispieval ideovými, politickými, historickými a pedagogickými článkami.

Venoval sa najmä štúdiu historického vývoja Banskej Bystrici, prispel k vybudovaniu Mestského múzea (1909). Popredný predstaviteľ učiteľského spolku župy. Z latinčiny do maďarčiny preložil kroniku cremonského biskupa Liudpranda - Középkori kronikás 6-7 (Budapešť 1908). Autor prác A besztercebányaí király katolikus főgymnasium története (Banská Bystrica 1895), Besztercebánya az 1848-49 évi szabadságharc idején (Banská Bystrica 1898), II.Rákóczi Ferenc szabadságharca és Besztercebánya szabad király város monographiája (v rukopísanej podobe). Zomrel v roku 1936 v Budapešti.

Pred vyše 80. rokmi napísal rozsiahle dejiny svojho účinkovania v Banskej Bystrici, ktoré vyšli tlačou v roku 2005. Krajské mesto Banská Bystrica v roku 2005 oslavovalo 750 rokov prvej písomnej zmienky a k tomuto jubileu mesto vydalo jeho rozsiahlu monografiu.

Anton Šimo (10. 4. 1913, Letanovce - 27. 4. 2000, Bangalore)

Katolícky kňaz, misionár, spisovateľ sa narodil 10. apríla 1913 v Letanovciach. Vyrastal v časti Olšavka v železničiarском domčeku, kde jeho otec Ján Šimo-Svrček od roku 1902 až do roku 1932 ako železničiar spúšťal rampy. Študoval v rodných Letanovciach, v Spišskej Novej Vsi a v malom seminári v Levoči.

V roku 1931 ho získal jeden školský brat, s ktorým odišiel do Francúzska, kde vstúpil do malého seminára v Avignone. V roku 1932 ho poslali do noviciátu školských bratov do Belgicka, odkiaľ sa dostal do Anglicka na štúdiá na Londýnskej univerzite.

Keď sa politická situácia pred druhou sv. vojnou stávala napätjšia, poslali ho do misií na Cejlón (dnes Srí Lanka). Tam učil do roku 1939, pokiaľ ho jeho duchovný radca (bývalý kapitán francúzskej armády) neodporučil do misií v Indii.

Dvadsaťšesťročný slovenský misionár prišiel do juhoindickej diecézy Madurai. Miestny biskup ho však najprv poslal na teologické štúdiá a 17. marca 1945 bol Anton Šimo vysvätený za kňaza. V biskupstve Madurai pracoval do roku 1969 ako misionár a neskôr ako tajomník arcibiskupa.

Ako misionár vo vidieckej farnosti, do ktorej patrilo vyše 70 dedínok, cestoval za veľkých horúčav pešo alebo na voze, ťahanom volmi. Misionársku prácu tu rozvíjal medzi kresťanskými potomkami starých generácií, ktoré získali františkánski misionári v 15. a 16. storočí a neskôr jezuiti.

V roku 1969 arcibiskup poslal pátra Šimu do mesta Bangalore, ktorý by sa staral o výchovu novícok v jednej ženskej kongregácii. Tam týždenne vyučoval 14 hodín teológiu, kresťanskú antropológiu, cirkevné dejiny a liturgiu. V roku 1973 bangalorský arcibiskup ho ako kňaza, ktorý ovláda domorodú tamilskú reč, preradil na veľkú mestskú farnosť v Bangalore.

Po vyše 50 rokoch pôsobenia v Indii prišiel páter Šimo v roku 1988 na arcibiskupstvo v Bangalore. Keď bangalorský arcibiskup prejavil záujem o dejiny svojej arcidiecézy, páter Šimo videl v tomto náznaku Božiu vôľu a ochotne sa podujal na túto náročnú prácu. Začal študovať príslušné cirkevné dokumenty, korešpondenciu biskupov s Rímom i publikácie týkajúce sa života cirkvi a práce

misionárov v tejto oblasti. Zásluhou slovenského misionára vzniká pozoruhodné rozsiahle dielo **History of the Archdiocese of Bangalore** (Dejiny Bangalorskej arcidiecézy), ktoré autor rozvrhol do 4 častí:

1. Dejiny od počiatkov kresťanstva až do roku 1971
2. Dejiny v rokoch 1972 - 1990
3. Dejiny jednotlivých farností
4. Dejiny jednotlivých cirkevných inštitúcií

Páter Šimo zomrel 27. apríla 2000 v meste Bangalore a pochovaný je v meste Kodaikanal.

6. Plnenie úloh obce (prenesené kompetencie, originálne kompetencie)

Prenesené kompetencie obce:

Územné plánovanie a stavebný poriadok

Od 1.7.2002 v zmysle článku 9.zákona č. 416/2001, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 50/1976 je obec povinná zabezpečiť činnosti v oblasti územného plánovania a stavebného poriadku. Obec Letanovce zabezpečuje tieto činnosti prostredníctvom Spoločného stavebného úradu so sídlom v obci Iliášovce.

Matrika

Od 1.1.2002 sa delegovali obci právomoci v oblasti činnosti matrik.

V rámci výkonu právomocí vedie matričné knihy: narodení, manželstiev, úmrtí.

Matrika vykonáva:

- uzatváranie manželstiev
- vedenie knihy manželstiev, úmrtí, narodení pre obec Letanovce a Arnutovce
- vydávanie rodných listov, sobášnych listov, úmrtných listov
- spracovanie podaní pre osobitnú matriku
- pracuje v systéme CISMA

Hlásenie pobytu občanov a register obyvateľstva SR

V rámci tejto právomoci obec:

- vedie evidenciu pobytu obyvateľov na lístkoch a pomocnú evidenciu obyvateľstva – pracuje v systéme centrálnej ohlasovne a REGOB
- vypracováva mesačné hlásenie pohybu obyvateľov pre Štatistický úrad v Trnave
- zabezpečuje vedenie a sústavnú aktualizáciu evidencie obyvateľov. V tejto súvislosti podáva informácie o obyvateľoch obce v súlade s právnymi predpismi
- zabezpečuje styk s verejnosťou, vydáva potvrdenia o trvalom a prechodnom pobyte, pobyte v spoločnej domácnosti, vrátane prihlasovania na trvalý a prechodný pobyt

– zabezpečuje styk so všetkými aktuálnymi inštitúciami / polícia, súdy, notárske úrady, exekútorские úrady a pod./ – pracuje v systéme Registra adries

V roku 2023

- počet narodených detí : 45

- úmrtia: 15

Starostlivosť o životné prostredie

Táto kompetencia bola delegovaná obci zákonom č. 416/2001 Z.z. V rámci tejto kompetencie:

- vykonáva hodnotiacu a rozhodovaciu činnosť v agende vzťahujúcej sa na problematiku ochrany drevín,
- ukladá vlastníkovi / správcovi, nájomcovi/ pozemku, na ktorom drevina rastie, vykonať nevyhnutné opatrenia na jej ozdravenie alebo rozhodnúť o jej vyrúbaní,
- dáva súhlas na výrub stromov a krovitých porastov,
- prijíma oznámenia o výrube drevín, ak hrozí bezprostredné ohrozenie zdravia alebo života človeka alebo značná škoda majetku,
- spolupracuje s organizáciami ochrany prírody,
- ukladá vykonanie primeranej náhradnej výsadby, alebo zaplatenie finančnej náhrady za povolený výrub drevín

6.1. Výchova a vzdelávanie

V súčasnosti výchovu a vzdelávanie detí v obci poskytuje:

- Materská škola - Riaditeľka: Mgr. Žofia Vrončová
- Cirkevná základná škola Juraja Sklenára - Riaditeľ: Ing. Michal Švajka
- Špeciálna základná škola - Riaditeľ: Mgr. Marián Kotrady

6.2. Zdravotníctvo

Zdravotnú starostlivosť v obci zabezpečuje zdravotné stredisko s jedným praktickým lekárom pre dospelých MUDr. Mariánom Čarnogurským a jednou lekárkou pre deti a dorast MUDr. Janou Hercegovou.

V súvislosti so zdravotnou starostlivosťou je súčasťou areálu aj lekáreň, ktorej prevádzkovateľom je CHAMOMILA, s.r.o..

6.3. Sociálne zabezpečenie

Sociálne služby v obci zabezpečuje :

- Spišská katolícka charita

Zariadenia sociálnych služieb sa na území obce Letanovce nenachádzajú.

Od 02/2020 prebieha v obci realizácia aktivít v rámci Národného projektu Podpora a zvyšovanie kvality terénnej sociálnej práce, ktorému predchádzal NP TSP v obciach I., realizovaný v rokoch 2015 až 2019.

Hlavným cieľom projektu je prostredníctvom terénnej sociálnej práce sprístupniť občanom žijúcim v rôznych sociálnych podmienkach existujúce spoločenské zdroje, umožniť im participáciu na rozhodovacích procesoch v spoločnosti a podporovať ich žiť kvalitnejší, dôstojný život. Terénna sociálna práca je zameraná na prevenciu sociálneho vylúčenia alebo jeho prehlbovania, na uľahčovanie života, zmierňovanie dopadov zlej sociálnej situácie: chudoby a sociálneho vylúčenia. Cieľ je napĺňaný prostredníctvom 1 terénnej sociálnej pracovníčky a 2 terénnych pracovníčok, ktoré sú zamestnancami obce.

6.4. Kultúra

Spoločenský, kultúrny a športový život v obci je realizovaný vďaka významnej podpore zo strany kultúrnej a športovej komisie pri OZ v Letanovciach a dobrovoľníkov zo strany občanov. Obecný úrad podporuje ich činnosť po finančnej či materiálnej stránke. Počas celého roka sa v obci organizovali športové a kultúrne akcie pre obyvateľov obce - ako Stavanie mája, Jánske ohne, Deň sv. Floriána, oslavy Dňa slovenských hôr, konané koncom augusta na Kláštorisku, posedenie s dôchodcami v mesiaci úcty k starším ako aj akcie Svätý Mikuláš, Vianočný punč pod záštitou starostu obce a poslancov OZ vo vianočnom období, kde vystupovali s programom deti z MŠ a FsK Olišavčan. **Veríme**, že v realizácii týchto podujatí budeme v budúcnosti pokračovať.

6.5. Hospodárstvo

Najvýznamnejší poskytovatelia služieb v obci :

- COOP Jednota – potraviny
- MOK potraviny – Daniela Kubičárová
- Predajňa Lacnoty – potraviny
- Potraviny Jaroslav Mirga
- Potraviny SOFIASTAV
- Pohostinstvo Čarda
- Bar AB
- NeuNet – predaj výpočtovej techniky
- Rozličný tovar Anna Olejníková
- Cukrárenská výroba Marcela Petruľáková

Najvýznamnejšia poľnohospodárska výroba v obci :

- Družstvo Letanovce
- Slovchov Angora Letanovce

7. Informácia o vývoji obce z pohľadu rozpočtovníctva

Základným nástrojom finančného hospodárenia obce bol schválený rozpočet obce na rok 2023.

Obec zostavila rozpočet podľa ustanovenia § 10 odsek 7) zákona č.583/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. Rozpočet obce na rok 2023 bol zostavený ako vyrovnaný. Bežný rozpočet bol zostavený ako prebytkový a kapitálový rozpočet ako schodkový.

Rozpočet obce Letanovce bol schválený obecným zastupiteľstvom dňa 15.12.2022 uznesením č. 103/12/2022. Rozpočet bol zmenený devätnásťkrát.

Zmeny rozpočtu:

názov	číslo uznesenia	prijaté dňa	schválené na OZ
Rozpočtové opatrenie č. 1	06/02/2023	6.2.2023	16.2.2023
Rozpočtové opatrenie č. 2	07/02/2023	9.2.2023	16.2.2023
Rozpočtové opatrenie č. 3	14/02/2023	13.2.2023	16.2.2023
Rozpočtové opatrenie č. 4	14/02/2023	13.2.2023	16.2.2023
Rozpočtové opatrenie č. 5/ starostovské	18/05/2023	28.2.2023	berie na vedomie 17.5.2023
Rozpočtové opatrenie č. 6/ starostovské	19/05/2023	6.3.2023	berie na vedomie 17.5.2023
Rozpočtové opatrenie č. 7	20/05/2023	9.5.2023	17.5.2023
Rozpočtové opatrenie č. 8	21/05/2023	17.5.2023	17.5.2023
Rozpočtové opatrenie č. 9	22/05/2023	17.5.2023	17.5.2023
Rozpočtové opatrenie č. 10/ starostovské	33/07/2023	20.5.2023	berie na vedomie 6.7.2023
Rozpočtové opatrenie č. 11/starostovské	34/07/2023	3.7.2023	berie na vedomie 6.7.2023
Rozpočtové opatrenie č. 12/ starostovské	41/07/2023	25.7.2023	berie na vedomie 31.7.2023
Rozpočtové opatrenie č. 13	48//08/2023	23.8.2023	30.8.2023
Rozpočtové opatrenie č. 14	49/08/2023	23.8.2023	30.8.2023
Rozpočtové opatrenie č. 15	56/11/2023	23.11.2023	28.11.2023
Rozpočtové opatrenie č. 16	57/11/2023	23.11.2023	28.11.2023
Rozpočtové opatrenie č. 17	58/11/2023	28.11.2023	28.11.2023
Rozpočtové opatrenie č. 18	73/12/2023	8.12.2023	20.12.2023
Rozpočtové opatrenie č. 19	74/12/2023	18.12.2023	20.12.2023

7.1. Plnenie príjmov a čerpanie výdavkov za rok 2023

	Schválený rozpočet	Schválený rozpočet po poslednej zmene	Skutočné plnenie príjmov/ čerpanie výdavkov k 31.12.2023	% plnenia príjmov/ % čerpania výdavkov
Príjmy celkom	2 082 938,00	3 251 409,14	3 211 574,49	98,77
z toho :				
Bežné príjmy	1 835 938,00	2 301 129,70	2 357 679,14	102,46
Kapitálové príjmy	0,00	426 200,91	537 791,01	126,18
Finančné príjmy	247 000,00	524 078,53	316 104,34	60,32

Výdavky celkom	2 082 938,00	3 251 409,14	2 806 784,44	86,33
z toho :				
Bežné výdavky	1 747 363,00	2 163 459,94	1 925 149,63	88,98
Kapitálové výdavky	240 000,00	990 560,15	784 912,21	79,24
Finančné výdavky	95 575,00	97 389,05	96 722,60	99,32
Rozpočtové hospodárenie obce			404 790,05	

7.2. Prebytok rozpočtového hospodárenia za rok 2023

Hospodárenie obce	Skutočnosť k 31.12.2023 v EUR
Bežné príjmy spolu	2 357 679,14
z toho : bežné príjmy obce	2 357 679,14
bežné príjmy RO	0,00
Bežné výdavky spolu	1 925 149,63
z toho : bežné výdavky obce	1 925 149,63
bežné výdavky RO	0,00
Bežný rozpočet - prebytok	432 529,51
Kapitálové príjmy spolu	537 791,01
z toho : kapitálové príjmy obce	537 791,01
kapitálové príjmy RO	0,00
Kapitálové výdavky spolu	784 912,21
z toho : kapitálové výdavky obce	784 912,21
kapitálové výdavky RO	0,00
Kapitálový rozpočet - schodok	- 247 121,20
Prebytok bežného a kapitálového rozpočtu	185 408,31
Vylúčenie z prebytku HČ	0,00
- nevyčerpané prostriedky ŠR – dotácia ENVIROFOND	82 819,00
- nepoužité prostriedky ŠR – osobitný príjemca	538,00
- nepoužité prostriedky šk. stravovania	10 752,60
- nepoužité prostriedky predškolači	846,10
- nepoužité prostriedky škol. stravovania na réžiu	2 645,94
- nepoužité prostriedky ŠR - dopravné	843,64
- nepoužité účelové prostriedky – „Čítame pre radosť“	1 000,00
- finančné prostriedky ŠJ na bežnom účte	517,04
- nevyčerpané prostriedky FOaÚ	15 847,41
Vylúčenie z prebytku/Úprava schodku PČ (doplnkový zdroj financovania HČ, zdroj financovania PČ)	0,00
Spolu suma prostriedkov upravujúcich prebytok rozpočtu	115 809,73
Upravený prebytok bežného a kapitálového rozpočtu	69 598,58
Príjmové finančné operácie	316 104,34
Výdavkové finančné operácie	96 722,60

Rozdiel finančných operácií	219 381,74
PRIJMY SPOLU	3 211 574,49
VÝDAVKY SPOLU	2 806 784,44
Rozpočtové hospodárenie obce	404 790,05
Vylúčenie z prebytku HČ	-115 809,73
Upravené rozpočtové hospodárenie obce	288 980,32

Prebytok rozpočtu v sume 69 598,58 EUR zistený podľa ustanovenia § 10 ods. 3 písm. a) a b) zákona č. 583/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, navrhujeme použiť na:

- tvorbu rezervného fondu 69 598,58 EUR

Zostatok finančných operácií podľa § 15 ods. 1 písm. c) zákona č. 583/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov v sume 219 381,74 EUR navrhujeme použiť na :

- tvorbu rezervného fondu 219 381,74 EUR

Na základe uvedených skutočností navrhujeme tvorbu rezervného fondu za rok 2023 vo výške **288 980,32 EUR**.

7.3. Rozpočet na roky 2024 – 2026

	Skutočnosť k 31.12.2023	Rozpočet na rok 2024	Rozpočet na rok 2025	Rozpočet na rok 2026
Príjmy celkom	3 211 574,49	2 148 431,00	2 054 212,00	2 054 212,00
z toho :				
Bežné príjmy	2 357 679,14	2 035 612,00	2 024 212,00	2 024 212,00
Kapitálové príjmy	537 791,01	0,00	0,00	0,00
Finančné príjmy	316 104,34	112 819,00	30 000,00	30 000,00

	Skutočnosť k 31.12.2023	Rozpočet na rok 2024	Rozpočet na rok 2025	Rozpočet na rok 2026
Výdavky celkom	2 806 784,44	2 148 431,00	2 054 212,00	2 054 212,00
z toho :				
Bežné výdavky	1 925 149,63	1 888 069,00	1 880 925,59	1 878 513,56
Kapitálové výdavky	784 912,21	165 846,00	83 027,00	88 027,00
Finančné výdavky	96 722,60	94 516,00	90 259,41	87 671,44

8. Informácia o vývoji obce z pohľadu účtovníctva za materskú účtovnú jednotku a konsolidovaný celok

8.1. Majetok

a) za materskú účtovnú jednotku

Názov	Skutočnosť k 31.12.2022	Skutočnosť k 31.12.2023 R
-------	----------------------------	------------------------------

Majetok spolu	7 831 381,04	8 414 956,65
Neobežný majetok spolu	7 145 447,03	7 618 461,77
z toho :		
Dlhodobý nehmotný majetok	13 685,00	8 537,84
Dlhodobý hmotný majetok	6 801 074,20	7 279 236,10
Dlhodobý finančný majetok	330 687,83	330 687,83
Obežný majetok spolu	627 273,02	753 837,76
z toho :		
Zásoby	2 184,87	2 530,69
Zúčtovanie medzi subjektami VS	242,10	234,31
Dlhodobé pohľadávky	552,24	545,00
Krátkodobé pohľadávky	34 624,38	40 342,55
Finančné účty	589 669,43	710 185,21
Poskytnuté návratné fin. výpomoci dlh.	0,00	0,00
Poskytnuté návratné fin. výpomoci krát.	0,00	0,00
Časové rozlíšenie	58 660,99	42 657,12

b) za konsolidovaný celok

Názov	Skutočnosť k 31.12.2022	Skutočnosť k 31.12.2023
Majetok spolu	7 883 153,04	8 500 138,65
Neobežný majetok spolu	7 104 664,03	7 583 350,77
z toho :		
Dlhodobý nehmotný majetok	13 685,00	8 537,84
Dlhodobý hmotný majetok	6 810 291,20	7 294 125,10
Dlhodobý finančný majetok	280 687,83	280 687,83
Obežný majetok spolu	719 448,02	874 052,76
z toho :		
Zásoby	3 027,87	5 380,69
Zúčtovanie medzi subjektmi VS	242,10	234,31
Dlhodobé pohľadávky	552,24	545,00
Krátkodobé pohľadávky	39 861,38	51 406,55
Finančné účty	675 764,43	816 486,21
Poskytnuté návratné fin. výpomoci dlh.	0,00	0,00
Poskytnuté návratné fin. výpomoci krát.	0,00	0,00
Časové rozlíšenie	59 040,99	42 735,12

8.2. Zdroje krytia

a) za materskú účtovnú jednotku

Názov	Skutočnosť	Skutočnosť
-------	------------	------------

	k 31.12.2022	k 31.12.2023
Vlastné imanie a záväzky spolu	7 831 381,04	8 414 956,65
Vlastné imanie	3 646 029,97	3 934 591,58
z toho :		
Oceňovacie rozdiely	0,00	0,00
Fondy	0,00	0,00
Výsledok hospodárenia	3 646 029,97	3 934 591,58
Záväzky	1 081 763,84	877 800,56
z toho :		
Rezervy	3 300,00	11 539,20
Zúčtovanie medzi subjektami VS	32 354,70	96 799,34
Dlhodobé záväzky	262 298,30	273 399,74
Krátkodobé záväzky	310 986,78	103 313,08
Bankové úvery a výpomoci	472 824,06	392 749,20
Časové rozlíšenie	3 103 587,23	3 602 564,51

b) za konsolidovaný celok

Názov	Skutočnosť k 31.12.2022	Skutočnosť k 31.12.2023
Vlastné imanie a záväzky spolu	7 883 153,04	8 500 138,65
Vlastné imanie	3 687 301,97	4 006 008,58
z toho :		
Oceňovacie rozdiely	0,00	0,00
Fondy	0,00	0,00
Výsledok hospodárenia	3 687 301,97	4 006 008,58
Záväzky	1 092 263,84	891 565,56
z toho :		
Rezervy	6 341,00	13 780,20
Zúčtovanie medzi subjektmi VS	32 354,70	96 799,34
Dlhodobé záväzky	262 413,30	273 735,74
Krátkodobé záväzky	318 330,78	114 501,08
Bankové úvery a výpomoci	472 824,06	392 749,20
Časové rozlíšenie	3 103 587,23	3 602 564,51

Analýza významných položiek z účtovnej závierky:

Prírastok :

na účte 014– ocenieľné práva - v sume 2 898,84 € vznikol vecným bremenom – rozšírenie verejného osvetlenia.

Prírastok na účte 021 – budovy a stavby - v sume 1 045 435,76 € vznikol zaradením do majetku:
- rekonštrukcia MŠ a zdravotného strediska „Zníženie energetickej náročnosti MŠ“ v sume 614 446,00 €,

- nové Komunitné centrum Letanovce-Strelník v sume 430 989,76 €, **Prírastok na účte 022**– samostatné hnutelné veci - v sume 75 870,79 € vznikol zaradením majetku –

- Defibrilátor ZOLL PLUS v sume 1860,00 €,
- Bezhraniová stanica Leica Builder na archeologické zameranie v sume 6 381,60 €,
- Rozvody slaboprúdu MŠ v sume 6 708,58 €,
- Športová mašina – požiarna ochrana v sume 4 500,00 €,
- Inventár do Komunitného centra Letanovce – Strelník v sume 34 976,64 €,
- Kotol, ohrievač vody, solárne zariadenia, zabezpečovací systém do Komunitného centra Letanovce–Strelník v sume 21 443,97 €.

Prírastok na účte 023– dopravné prostriedky - v sume 44 600,00 € vznikol zaradením majetku– Osobný automobil TOYOTA RAV 4x4 v sume 44 600,00 € .

Prírastok na účte 029– ostatný dlhodobý hmotný majetok - v sume 193 005,35 € vznikol technickým zhodnotením nehnuteľnej kultúrnej pamiatky – Kláštor.

Prírastok na účte 031– pozemky - v sume 686,35 € vznikol zaradením do majetku na základe zámennej zmluvy a zápise na liste vlastníctva.

Prírastok na účte 042 - Obstaranie DHM vykazuje účtovná jednotka prírastok v sume 776 105,25 €.

Uvedený prírastok predstavujú nedokončené investície.

Úbytok:

presuny na účte 042 v sume 1 359 598,25 €, ktorý vznikol zaradením majetku na účty 021,022,023,029 a031.

Úbytok - presuny na účte 041 v sume 2 898,84 €, ktorý vznikol zaradením majetku na účet 014.

Úbytok na účte 031 v sume 686,35 € vznikol na základe zámennej zmluvy.

V roku 2019 uznesením zastupiteľstva č.46/04/2019 zo dňa 15.4.2019 bolo schválené založenie obchodnej spoločnosti Kláštorisko Letanovce s.r.o. so 100% podielom obce Letanovce na základnom imaní spoločnosti. Základné imanie obchodnej spoločnosti bolo schválené v sume 50 000,00 €. Založenie s.r.o bolo zapísané v obchodnom registri dňa 6.6.2019 Obec Letanovce splatila základné imanie jednorazovo v plnej výške 50 000,00 € dňa 13.6.2019.

8.3. Pohľadávky

a) za materskú účtovnú jednotku

Pohľadávky (Brutto)	Zostatok k 31.12 2022	Zostatok k 31.12 2023
Pohľadávky do lehoty splatnosti	30 302,78	31 032,81
Pohľadávky po lehote splatnosti	12 760,42	18 727,95

b) za konsolidovaný celok

Pohľadávky (Brutto)	Zostatok k 31.12 2022	Zostatok k 31.12 2023
Pohľadávky do lehoty splatnosti	34 702,78	42 096,81
Pohľadávky po lehote splatnosti	13 597,42	18 727,95

8.4. Závazky

a) za materskú účtovnú jednotku

Závazky	Zostatok k 31.12 2021	Zostatok k 31.12 2023
Závazky do lehoty splatnosti	573 285,08	376 712,82,
Závazky po lehote splatnosti	0,00	0,00

b) za konsolidovaný celok

Závazky	Zostatok k 31.12 2021	Zostatok k 31.12 2023
Závazky do lehoty splatnosti	580 744,08	388 236,82
Závazky po lehote splatnosti	0,00	0,00

9. Hospodársky výsledok za 2023 - vývoj nákladov a výnosov za materskú účtovnú jednotku a konsolidovaný celok

a) za materskú účtovnú jednotku

Názov	Skutočnosť k 31.12. 2022	Skutočnosť k 31.12.2023
Náklady	1 569 248,65	1 830 492,01
50 – Spotrebované nákupy	278 581,68	345 393,24
51 – Služby	202 311,04	236 173,56
52 – Osobné náklady	706 276,39	796 566,47
53 – Dane a poplatky	20 641,37	21 774,84
54 – Ostatné náklady na prevádzkovú činnosť	29 171,02	19 274,62
55 – Odpisy, rezervy a OP z prevádzkovej a finančnej činnosti a zúčtovanie časového rozlíšenia	262 126,52	318 191,89
56 – Finančné náklady	14 909,77	24 448,97
57 – Mimoriadne náklady	0,00	0,00
58 – Náklady na transfery a náklady z odvodov príjmov	55 230,86	68 666,42
59 – Dane z príjmov	0,00	2,00
Výnosy	1 741 083,16	2 119 053,62
60 – Tržby za vlastné výkony a tovar	228 570,58	155 473,80
61 – Zmena stavu vnútroorganizačných služieb	0,00	0,00
62 – Aktivácia	6 472,48	182 225,09

63 – Daňové a colné výnosy a výnosy z poplatkov	1 130 700,17	1 194 631,01
64 – Ostatné výnosy	15 559,21	110 121,74
65 – Zúčtovanie rezerv a OP z prevádzkovej a finančnej činnosti a zúčtovanie časového rozlíšenia	5 585,03	3 663,06
66 – Finančné výnosy	928,50	939,14
67 – Mimoriadne výnosy	0,00	0,00
69 – Výnosy z transferov a rozpočtových príjmov v obciach, VÚC a v RO a PO zriadených obcou alebo VÚC	353 267,19	471 999,78
Hospodársky výsledok / + kladný HV, - záporný HV /	171 834,51	288 561,61

Hospodársky výsledok /kladný/ v sume 288 561,61 EUR bol zúčtovaný na účet 428 – nevysporiadaný výsledok hospodárenia minulých rokov.

Analýza nákladov a výnosov v porovnaní s minulým rokom:

Celková výška nákladov k 31.12.2023 bola vykázaná vo výške 1 830 492,01 €, čo predstavuje nárast nákladov o 261 243,36 € oproti roku 2022, keď bola celková výška nákladov vykázaná vo výške 1 569 248,65 €.

Nárast nákladov bol spôsobený hlavne zvýšením mzdových nákladov, úhradou poplatku za vypúšťanie odpadových vôd, vytvorením rezervy na vodovod a iné.

Najväčší podiel na nákladoch tvorili náklady:

- členské príspevky vo výške 3 784,44 €
- mzdové náklady vo výške 565 500,42 €
- sociálne náklady vo výške 231 066,05 €
- služby -odvoz a likvidáciu komunálneho odpadu vo výške 73 599,32 €
- spotreba energií vo výške 155 239,22 €
- odpisy vo výške 289 611,00 €
- spotreba materiálu vo výške 190 154,02 €
- náklady na transfery subjektom mimo verejnej správy vo výške 61 661,93 €
- úroky z úverov 20 085,54 €.

Celková výška výnosov k 31.12.2023 bola vykázaná vo výške 2 119 053,62 € čo predstavuje nárast výnosov oproti roku 2022, keď bola celková výška výnosov vykázaná vo výške 1 741 083,16 €.

Nárast výnosov v porovnaní s minulým rokom bol spôsobený najmä zvýšením podielových daní.

Najväčší podiel na výnosoch tvorili výnosy:

- podielové dane vo výške 1 102 046,97 €
- daň z nehnuteľnosti vo výške 19 895,17 €
- poplatok za komunálny odpad a drobný stavebný odpad vo výške 68 790,73 €
- nájomné vo výške 99 313,27 €
- voda a stočné vo výške 85 941,10 €

- výnosy z bežných transferov zo ŠR, subjektov verejnej správy vo výške 303 980,13 € (účet , z toho najvyššie sumy sú z Energo dotácií, z dotácie na príliv odídencov, na projekty MOPS a IMPLEA
- výnosy z kapitálových transferov zo ŠR, subjektov verejnej správy o výške 151 992,71 € .

b) za konsolidovaný celok

Názov	Skutočnosť k 31.12.2022	Skutočnosť k 31.12.2023
Náklady	1 751 629,65	2 049 735,30
50 – Spotrebované nákupy	361 755,68	439 679,24
51 – Služby	226 500,04	277 316,85
52 – Osobné náklady	761 328,39	860 931,47
53 – Dane a poplatky	20 897,37	21 944,84
54 – Ostatné náklady na prevádzkovú činnosť	30 928,02	20 862,62
55 – Odpisy, rezervy a OP z prevádzkovej a finančnej činnosti a zúčtovanie časového rozlíšenia	273 986,52	325 552,89
56 – Finančné náklady	16 568,77	26 841,97
57 – Mimoriadne náklady	0,00	0,00
58 – Náklady na transfery a náklady z odvodov príjmov	55 230,86	68 666,42
59 – Dane z príjmov	4 434,00	7 939,00
Výnosy	1 939 352,16	2 368 441,91
60 – Tržby za vlastné výkony a tovar	419 004,58	400 711,09
61 – Zmena stavu vnútroorganizačných služieb	0,00	0,00
62 – Aktivácia	6 472,48	182 225,09
63 – Daňové a colné výnosy a výnosy z poplatkov	1 130 700,17	1 194 623,01
64 – Ostatné výnosy	23 394,21	114 280,74
65 – Zúčtovanie rezerv a OP z prevádzkovej a finančnej činnosti a zúčtovanie časového rozlíšenia	5 585,03	3 663,06
66 – Finančné výnosy	928,50	939,14
67 – Mimoriadne výnosy	0,00	0,
69 – Výnosy z transferov a rozpočtových príjmov v obciach, VÚC a v RO a PO zriadených obcou alebo VÚC	353 267,19	471 999,78

Hospodársky výsledok / + kladný HV, - záporný HV /	187 722,51	318 706,61
--	-------------------	-------------------

10. Ostatné dôležité informácie

10.1. Prijaté granty a transfery

V roku 2023 obec prijala nasledovné granty a transfery:

Poskytovateľ dotácie	Suma v EUR	Účel
Dobrovoľná požiarna ochrana SR	3 000,00	Výzbroj a výstroj pre členov DHZ, prísl.
Košický samosprávny kraj	3 214,53	Cyklistický chodník I. etapa
Ministerstvo vnútra SR	48 367,45	Miestna občianska poriadková služba
ÚPSVaR Spišská Nová Ves	9 209,82	§ 54 – pracovné návyky
ÚPSVaR Spišská Nová Ves	4 697,80	Podpora výchovy k plneniu školských povinností dieťaťa
ÚPSVaR Spišská Nová Ves	43 038,30	Podpora výchovy k stravovacím návykom dieťaťa
ÚPSVaR Spišská Nová Ves	4 436,45	Dotácia na výkon osobitného príjemcu
ÚPSVaR Spišská Nová Ves	364 052,22	Osobitný príjemca – PnD, RP, DvHN, PpnD, záškoláci
Okresný úrad Košice – odbor školstva	33 319,00	MŠ – príspevok na výchovu a vzdelávanie
Implementačná agentúra MPSVaR	33 241,91	Terénna sociálna práca
Ministerstvo kultúry SR	158 574,25	Transfer – NP Ľudia a hrady
Ministerstvo vnútra SR	80,46	Vojnové hroby
Ministerstvo vnútra SR	37 272,00	Ubytovanie, prílev cudzincov
Ministerstvo investícií, regionálneho rozvoja a informatizácie SR	52 000,00	Riešenie migračných výziev
Ministerstvo hospodárstva SR	16 049,60	Pokrytie dodatočných nákladov v dôsledku zvýšenia cien plynu a elektriny
Ministerstvo financií SR	43 951,12	Krytie výdavkov súvisiacich s negatívnymi dôsledkami inflácie
Ministerstvo vnútra SR – sekcia verejná správa	6 082,83	Matrika
Ministerstvo vnútra SR – sekcia verejná správa	29,20	Register adries
Ministerstvo vnútra SR – sekcia verejná správa	752,73	Hlásenie pobytu občanov a registra obyvateľstva
Ministerstvo vnútra SR – sekcia životného prostredia	252,40	Životné prostredie
Ministerstvo vnútra SR	1 454,11	Voľby do NRSR, REFERENDUM
Ministerstvo ŽP SR	188 900,86	Zníženie energetickej náročnosti budov - MŠ
Úrad vlády SR	265 384,80	Komunitné centrum
Environmentálny fond	82 819,00	Zlepšenie starostlivosti o ŽP, kvality života a podpora turizmu v obci Letanovce

Prijaté granty a transfery boli účelovo určené a použité v súlade s ich účelom. Zúčtovanie transferov bolo vykonané v stanovených termínoch. Grant z Environmentálneho fondu bude použitý v roku 2024.

10.2. Poskytnuté dotácie

Obec v roku 2023 poskytla zo svojho rozpočtu dotácie na činnosť právnických osôb a záujmovú činnosť detí s trvalým pobytom v Letanovciach v zmysle VZN č. 6/2022 o poskytovaní dotácií z rozpočtu obce Letanovce právnickým osobám, fyzickým osobám - podnikateľom na podporu všeobecne prospešných služieb, na všeobecne prospešný alebo verejnoprospešný účel.

Prijímateľ dotácie	Účelové určenie dotácie	Suma poskytnutých finančných prostriedkov v EUR
Športový klub Breznovica Letanovce - občianske združenie	na činnosť OZ v roku 2023	11 000,00
Rímskokatolícka cirkev, farnosť Letanovce	Materiálne zabezpečenie a činnosť	5 000,00
TJ Družstevník Letanovce - občianske združenie	bežné výdavky na aktivity	3 000,00
Folklórna skupina OLÍŠAVČAN - občianske združenie	materiálne zabezpečenie a činnosť	3 500,00
Slovchov ANGORA, Letanovce	materiálne zabezpečenie a činnosť	800,00
Hokejový klub Letanovce - občianske združenia	materiálne zabezpečenie a činnosť	1 500,00
Rímskokatolícka cirkev Biskupstvo Sp. Podhradie – cirkevná organizácia (CVČ pri ZŠ Povýšenia sv. Kríža, Smižany)	materiálne zabezpečenie a činnosť	1 261,80
CZŠ J. Sklenára - ŠKDetí		16 776,24

K 31.12.2023 boli vyúčtované všetky dotácie, ktoré boli poskytnuté v súlade s VZN č.6/2022 o dotáciách. V roku 2023 nevzniká povinnosť vrátenia finančných prostriedkov z poskytnutých dotácií.

10.3. Významné investičné akcie v roku 2023

Najvýznamnejšie investičné akcie realizované v roku 2023:

a) obec

- rekonštrukcia objektu v rámci projektu zníženie energetickej náročnosti budovy MŠ Letanovce
- Novostavba Komunitného centra v lokalite Strelník
- nákup osobného automobilu
- obnova národnej kultúrnej pamiatky – Kartuziánsky kláštor

b) obchodné spoločnosti

- umývačky riadu, vodoinštalčný materiál a elektroinštalácia pre umývačky riadu
- manipulačné stoly, regále, vozíky na podnosy
- vybavenie kuchyne
- zrubový obklad objektu reštaurácie

10.4. Predpokladaný budúci vývoj činnosti

Predpokladané investičné akcie realizované v budúcich rokoch:

- a) obec
 - IBV ul. Poľná – nákup pozemkov a vybudovanie infraštruktúry
 - Ukončenie zmien a doplnkov územného plánu
 - Rozšírenie ČOV Strelník
 - Zberný dvor
 - Projekty Novostavba MŠ Strelník
 - Oprava technických zariadení v Slovenskom raji
 - Pokračovania v obnove národnej kultúrnej pamiatky – Kartuziánsky kláštor

- b) obchodné spoločnosti
 - rekonštrukcia budovy Reštaurácia – strecha, fasáda
 - zakúpenie motorového vozidla

10.5. Udalosti osobitného významu po skončení účtovného obdobia

Po 31.12.2023 nenastali také udalosti, ktoré by si vyžadovali zverejnenie alebo vykázanie v účtovnej závierke za rok 2023

Akékoľvek dopady na hospodárenie a celkovú finančnú situáciu zahrnie účtovná jednotka do účtovníctva a účtovnej závierky v roku 2024.

10.6. Významné riziká a neistoty, ktorým je účtovná jednotka vystavená

Obec nevedie súdny spor a nie je vystavená významným rizikám a neistotám.

Vypracoval: Mgr. Klaudia Nemčíková

Schválil: Slavomír Zahornadský

V Letanovciach dňa 11.06.2024

Prílohy:

- Individuálna účtovná závierka: Súvaha, Výkaz ziskov a strát, Poznámky
- Výrok audítora k individuálnej účtovnej závierke

- Konsolidovaná účtovná závierka: Konsolidovaná Súvaha, Konsolidovaný Výkaz ziskov a strát, Poznámky konsolidovanej účtovnej závierky
- Výrok audítora ku konsolidovanej účtovnej závierke